

MS21.L01: Od błędzenia losowego do ruchu Browna

Rafał Weron

Katedra Badań Operacyjnych i Inteligencji Biznesowej
Politechnika Wrocławska (PWr)
<http://kbo.pwr.edu.pl/pracownicy/weron>

Zadania (2 pkt za każde zadanie)

- 1 Wygeneruj 1000 elementowe próbki zmiennej losowej $N(0, 1)$ używając zmiennych $U(0, 1)$ oraz
- (a) regułę tuzina ('rule of the dozen'),
  - (b) metodę odwrócenia dystrybuanty ('inverse transform'),
  - (c) metodę Boxa-Mullera.
- Następnie narysuj (wskazówki w pliku Ogony.pdf):
- i) histogramy,
  - ii) empiryczne dystrybuanty w skali liniowej, semi-logarytmicznej, podwójnie-logarytmicznej, oraz porównaj z rozkładem $N(0, 1)$.

Zadania cd.

- 2 Korzystając z 1000 elementowej próbki $U(0, 1)$, wygeneruj 1000 elementowe próbki zmiennych losowych (odwrotną dystrybuantę rozkładu wbudowaną w pakiet Matlab/Python możesz wykorzystać jedynie do generowania rozkładu normalnego):

- (a) lognormalnej,
- (b) Pareto,
- (c) wykładniczej.

Następnie narysuj:

- i) histogramy,
- ii) empiryczne dystrybuanty w skali liniowej, semi-logarytmicznej, podwójnie-logarytmicznej.

Zadania cd.

- 3 Korzystając z 1000 zmiennych $U(0, 1)$ i metody MC policz przybliżoną wartość całki z funkcji $f(x) = x^2 + x$ na przedziale $[1, 3]$. Wyznacz 95% przedziały ufności (CI) otrzymanej aproksymacji całki. Jaki jest dokładny wynik całkowania?
- 4 Wygeneruj 3 niezależne trajektorie arytmetycznego ruchu Browna (ABM): $dX = \mu dt + \sigma dB$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 10$, $\mu = 0.04$, $\sigma = 0.4$. Narysuj je na jednym wykresie razem z (deterministycznym) trendem, tj. $dX = \mu dt$.
- 5 Wygeneruj 3 niezależne trajektorie geometrycznego ruchu Browna (GBM): $dX = \mu X dt + \sigma X dB$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 10$, $\mu = 0.01$, $\sigma = 0.04$. Narysuj je na jednym wykresie razem z (deterministycznym) trendem, tj. $dX = \mu X dt$.

Zadania cd.

- 6 Dla wartości indeksu DJIA policz zwroty logarytmiczne $z_t = \ln(x_{t+1}/x_t)$. Następnie dla zwrotów narysuj:
- i) histogram,
  - ii) empiryczną dystrybuantę w skali liniowej, semi-logarytmicznej, podwójnie-logarytmicznej, oraz porównaj z rozkładem normalnym o średniej i wariancji wyestymowanych z danych.
- 7 Dopasuj ABM do różnic szeregu, tj. $z_t = x_{t+1} - x_t$, i GBM do zwrotów (przyrostów logarytmicznych) indeksu DJIA. Powtórz zad. 4 i 5 dla tak wyestymowanych μ i σ . Przyjmij $dt = 1$. Zilustruj przykładowe realizacje dopasowanych ruchów Browna i porównaj je z historią indeksu DJIA (podobnie jak na slajdach dla indeksu S&P500).

Zadania cd.

- 8 Wygeneruj 3 niezależne trajektorie dyfuzji powracającej do średniej: $dX = \alpha(\beta - X)dt + \sigma dB$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 20$, $\alpha = 0.1$, $\beta = 8$, $\sigma = 0.4$. Jaki jest poziom powracania do średniej? Narysuj je na jednym wykresie razem z (deterministycznym) trendem, tj. $dX = \alpha(\beta - X)dt$.
- 9 Wygeneruj 10^5 elementowe skorelowane próbki o dwuwymiarowym rozkładzie normalnym z macierzą kowariancji $\varsigma = [1, \rho; \rho, 1]$ dla $\rho = 0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95$. Narysuj scatterplot, np. w Matlbie **plot(x,y,'.')**. Jaki wpływ na otrzymany kształt ma ρ ?
- 10 Wygeneruj 2 zależne trajektorie ABM: $dX = \mu dt + \sigma dB$, z macierzą kowariancji przyrostów dB postaci $\varsigma = [1, \rho; \rho, 1]$. Weź $dt = 1$, $X(0) = 10$, $\mu = 0.04$, $\sigma = 0.4$, $\rho = \{0, 0.25, 0.5, 0.75, 0.95\}$. Narysuj je na jednym wykresie.